

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 27. januar 2015

Høringsvar – Perspektiver på en klimalov

Vi viser til Klima- og miljødepartementets høringsnotat "Perspektiver på en klimalov".

Vår konklusjon er at svarene på de tre spørsmålene som stilles i høringsnotatet samlet sett er *ja*. Slik vi ser det, vil en god klimalov gi merverdi i Norge. Vi ser et klart behov for ytterligere rapportering på norske klimamål, og at et uavhengig *klimaråd* vil kunne styrke Norges evne til å nå politisk bestemte klimamål. Vi støtter derfor forslaget om å arbeide videre med en norsk klimalov.

Samtidig vil vi understreke at nye klimatiltak selvsagt ikke må settes på vent mens arbeidet med å utarbeide og vedta en klimalov pågår.

Klimaloven bør bygges på fire hovedelementer:

- i) Lovfesting av nasjonale klimamål
- ii) Etablering av karbonbudsjetter som fordeler utslippskutt på sektorer og år
- iii) Årlig rapportering til Stortinget på måloppnåelsen
- iv) Et uavhengig klimaråd som gir råd om hvordan målene kan nås, og kan varsle når tiltak er i strid med målene. Det er viktig å skille målene fra den daglige virkemiddeldebatten.

Spørsmål 1. Vil en klimalov gi merverdi i norsk sammenheng?

Det er et stort gap mellom mål og handling i norsk klimapolitikk. Siden 1990 har klimagassutslippene økt med 4,8 %. Norge har lovverk for ulike sektorer som kan brukes til å gi reduserte klimagassutslipp, og et mål om at alle sektorer skal bidra, men vi har ikke et overordnet styringsverktøy som sikrer at summen av klimatiltak på tvers av alle sektorer fører til reduserte utslipp nasjonalt. Vi mener en klimalov vil være et viktig tilskudd i norsk lovgivning for å sikre koordinert handling i tråd med klimavitenskapen og vedtatte, nasjonale klimamål.

En klimalov skal være et styringsverktøy som skal hjelpe politikere med å nå klimamålene som er satt. De nye nasjonale klimamålene bør derfor forankres i loven, og det bør i tillegg innføres karbonbudsjetter som fordeler utslippsmål på de ulike sektorene for gitte tidsperioder. Det vil si at om det er planlagt mer utslipp enn budsjettet i én sektor, må en annen sektor redusere sine utslipp

Njalsgade 21G, 2.sal

Stora Robertsgatan 20-22 A

Sandakerveien 24C

Rosenlundsgatan

2300 København S
Tlf 33 93 53 44

00171 Helsinki
Puh 09-698 63 17

Bygg E
0473 Oslo
tlf 22 20 51 01

29B, Box 151 64,
104 65 Stockholm
Tel 08-702 70 70

www.greenpeace.dk
info.dk@greenpeace.org

www.greenpeace.fi
info.fi@greenpeace.org

www.greenpeace.no
info.no@greenpeace.org

www.greenpeace.se
info.se@greenpeace.org

ytterligere. Da vil det bli lettere å planlegge hvilke tiltak som må settes i verk for å sikre de nødvendige utslippskuttene både på kort og lengre sikt. Slike budsjetter vil gi forutsigbare planleggingsrammer for beslutningstakere både i politikk og næringsliv, og kan gi insentiver til å foreta investeringer i ny teknologi eller utslippsfrie løsninger.

Konklusjon: En klimalov vil gi merverdi ved å sikre at summen av klimatiltak fører til lovfestede utslippsreduksjoner. Dette oppnås gjennom å lovfeste nasjonale mål og innføre karbonbudsjetter for utslippskutt i hver sektor.

Spørsmål 2. Er det behov for mer rapportering og formidling av informasjon i Norge om klimagassutslipp og effekter av tiltak?

Dagens klimarapportering gir en god oversikt over hvorvidt utslippene har gått opp eller ned, og effekten av hva ulike tiltak har vært. Men vi har ingen oversikt over hvordan planlagte tiltak i hver sektor i sum kommer til å påvirke utslippene framover. Dagens system gir heller ikke politikerne en god oversikt over hvordan beslutninger de tar i dag vil påvirke utslippsnivåene i framtiden.

Med en årlig rapportering til Stortinget vil det bli lettere å justere kursen underveis, ved å innføre nye eller endrede tiltak dersom målene ikke er innen rekkevidde. God rapportering gir sammen med karbonbudsjetter et godt planleggingsgrunnlag for å sikre at tiltakene er tilstrekkelige.

Konklusjon: Dagens rapportering har en tilbakeskuende funksjon. Det er behov for ny klimarapportering som kan vise om summen av planlagte tiltak vil gi utslippsreduksjoner i tråd med vedtatte klimamål.

Spørsmål 3. Vil et uavhengig klimaråd være et hensiktsmessig nytt tilskudd til norsk klimapolitikk? Hvilken rolle bør det i så fall fylle?

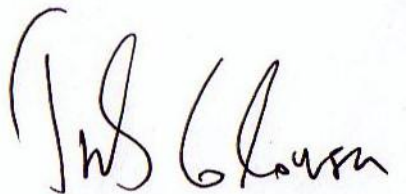
Norge skal vedta nye klimamål i løpet av første kvartal 2015. Da er det viktig at klimavitenskapen ligger til grunn for de målene som settes og at god kunnskap om teknologi og løsninger legges til grunn for valg av virkemidler som brukes for å nå målene. Derfor anbefaler vi at det opprettes et råd av uavhengige fageksperter som kan gi anbefalinger til politikerne.

Det må være et klart skille mellom klimarådets rådgivende funksjon, og politikernes besluttende funksjon. Man bør ha en fordeling der klimarådet gir anbefalinger for rammer for klimapolitikken, mens politikerne har ansvar for å velge og gjennomføre de virkemidler som gjør at man holder seg innenfor rammene.

Rollen til et uavhengig klimaråd vil være å sikre at klimavitenskapens anbefalinger legges til grunn for foreslåtte tiltak. I tillegg bør de ha ansvar for å levere forslag til karbonbudsjetter til regjeringen og årlig rapportering om måloppnåelse til Stortinget. Erfaringene med dette i blant annet Storbritannia har vært klart positive.

Konklusjon: Et uavhengig klimaråd bestående av fageksperter vil gi råd til regjeringen om rammene for utslippsreduksjoner i hver sektor gjennom å foreslå karbonbudsjetter. Dette vil være et hensiktsmessig tilskudd til norsk klimapolitikk. Rådet bør også ha ansvar for en årlig rapportering til Stortinget om graden av måloppnåelse i klimapolitikken.

Vi oppfordrer regjeringen om å arbeide for at en klimalov blir fremmet og vedtatt snarest mulig.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Truls Gulowsen'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Med vennlig hilsen Truls Gulowsen, Leder for Greenpeace i Norge